

Kadaguako Ibilbidea

Balmasedatik Bilbora

Enkartur

Martín Mendia, 2. Balmaseda
946 802 976
info@visitenkarterri.com
www.visitenkarterri.com

	Kadagua ibaia		Parke botanikoa
	Bidegorria		Kastroa
	Museoa		Indianoen etxea
	Alde zaharra		Eraikin berezia
	Monumentu multzoa		Ikuspegi panoramikoa
	Baseliza		Txakolin upeltegia
	Dorre edo jauregia		Aisiarako gunea
	Abentura parkea		Autokarabana gunea
	Karting		Pagasarriko elur-zuloak

Kadaguako Ibilbidea

Balmasedatik Bilbora

Kadaguari buruz berba egiten dugunean Enkarterri eta haren historia nahitaez etortzen zaizkigu burura. Ibaiaren urek merkatariak eta erromesak agurtu zituzten, gorriz tindatu ziren Erdi Aroan eta loria berreskuratu zuten sekulako jauregi eta luxuzko etxeen artean. Gaur egun, **sekretuz, xarmaz eta naturaz** beteriko ibilbide batean zehar gidatzen gaituzte. Oinez edo bizikletaz egin dezakezu ibaiertzetik doan **bidegorriari** jarraituz; baita autoz edo garraio publikoz ere, **errepidea** gustukoago baduzu.

Balmasedatik sartzen da Kadagua Enkarterrin, eta **Zalla, Güeñes** eta **Alonsotegi** zeharkatzen ditu Bilboko itsasadarrearekin bat egin arte. Oso gertu **Gordexola** dago, Kadaguaren ibaiadarra den Herrerias ibaiaren urek bustia.

Balmaseda

Balmasedako **-Bizkaiko lehen hiribilduko-** alde zaharra Kadagua ibaiaren beste aldean dago. XIII. mendeko **Zubi Zaharra** zeharkatu bezain pronto, **Erdi Aroko kaleetan** galtzeko, estilo anitzeko elizak eta jauregitxoak mirestekoa eta hemengo gastronomia dastatzeko aukera izango dugu.

Nabarmentzekoak dira **San Severino eliza** (gotikoa, baina elementu barrokoekin) eta **udaletxea**, tokikoek 'Meskita' deitu izan dutena, inspirazio mudejarreko zutabe-patio bikaina baitu. **Historiaren Museoa** eta **Pasio Bizidunaren Interpretazio Zentroa** udalerriaren tradizioen lekuko dira, eta sekretuz eta ustekabez betetako ibilbidea eskaintzen digute. Balmasedak merkataritzaren babesean gora egin eta Euskadiko judutegi handienetako bat izan zuen. **Kolitz**a, bere gailurrik xebearena, Bizkaiko bost **deiar-dendietako** bat da.

Alde zaharretik 2 kilometro baino gutxiagora XIX. mendeko ehun-lantegi bat aurkituko dugu, gaur egun **La Encartada Fabrika Museoa** dena. La Encartada **bere horretan mantendu da** denboran zehar eta 1892an inauguratu zenean bezala dago. Oraindik ere martxan jar daitezkeen jatorrizko makinek, barruko gela eta aretoen garaiko dekorazioarekin batera, Enkarterriko ehun-tradizio ospetsuaren eta gure jantzirik bereizgarrienaren -txapelaren- jatorrietara garamatzate.

Zalla

Zallaraino joango gara jarraian, ibaiaren ertzetik doan bidegorriari jarraituz, edo La Herrerarako bidea hartuta errepide nagusian. Aurki **La Mellako monumentu multzoarekin** egingo dugu topo, San Antonio de la Mella basiliza buru duena. Multzoa hilobi-kapera pribatuaren eredu bitxia da. Aipatutako tenpluak, Urrutia jauregiak, bi burdinolek, errota batek, hainbat etxebizitzek eta Terreros **dorretxeak** osatzen dute.

Azken hau Enkarterrin dauden dorretxe ugarietako bat da. Eskualdeak bandokideen arteko bortizkeria eta gudak jasan zituen Erdi Aroan. Dorretxeak borroka horien lekuko eta parte izan ziren. **Babesa eta etxebizitza** eskaini ez ezik, bandokideen **izena eta ospearen adierazle** ziren. Leinu bakoitzaren interesak defendatzeko puntu estrategikoetan kokatzen ziren.

Aurrerago, **Bolunburuko aisiarako gunearen** aldamenetan, beste **monumentu multzoa** aurkituko dugu. Hainbat burdinola eta errota zahar baten hondarrek, dorretxe batek eta 1610. urteko Santa Ana ermita ederrak osatzen dute. Haren inguruan, El Cerco muinoan, Zallako aztarnategi arkeologiko handiena dago: **Burdin Aroko kastro** bat, K.a. IV. mendekoa.

Zalla Artilearen Ibilbidearen parte izan zen garai batean, eta baita Santiago de Compostelara doan ahaztutako **Mendiko bidearena** ere. Hirigunera iritsi aurretik, **Zariketeko San Pedro** basiliza dago. Elezaharra diok begizkoen aurkako babesa aurkitzen zutela erromesek hemen.

Güeñes

Güeñesen arkitektura-eredu harrigarriak eta anitzak aurkituko ditugu natura betean, bata bestea baino deigarriagoa. **Andra Mari elizak**, esaterako, elementu gotikoak (portalea eta lehen zatia, esaterako) eta errenazentistak nahasten ditu. XVI. mendean eraiki zuten eta pieza ikusgarriak ditu barrualdean.

Villa Urrutia etxea, Udalaren egoitza, Güeñesko beste mirari arkitektonikoetako bat da. Etxea Leandro Urrutia indianoaren aginduz eraiki zuten eta bost kontinenteetatik ekarritako zuhaitz eta landare exotikoz inguratuta dago. Antzinako lorategi horiek **ARENATZarte eskultura parkea** dira gaur egun. Naturak eta arteak bat egiten dute Koldobika Jauregi, Ángel Garraza, Marijose Recalde, Mikel Lertxundi eta Roscubas anaien artelanen artean.

Auzoetan zehar sakabanatutako **baserri tipikoak** oso ugariak dira Güeñesen ere. **Errekalde** baserria, duela gutxi zaharberritua, udalerriko eder eta zaharrenetako bat da. Tamaina handiko eraikina da, **jatorrizko fatxada** eta sarrera **arku bitxia** gorde dituen mendeetan zehar. Aspaldi batean, beheko solairuan ukiulua zegoen, lehen solairua etxebizitza zen eta ganbaran lastoa eta fruitu lehorrak gordetzen ziren.

Sodupe auzoan, Eretza mendiaren eta haren silueta berdingabearen babespean, 1933ko **eraikin modernista** aurkituko dugu. **Art déco** estiloaren erakusgarri adierazgarrienetako bat da Bizkaian, egile ezezagunekoa. Barruan farmazia bat eta etxebizitzak daude gaur egun.

Alonsotegi

Kadagua ibaiak agur esaten dio Enkarterri **Alonsotegin**. Bizkaiko herri maldatsuenetako bat da, **Pasagarri** eta **Ganekogorta** mendien magalean kokatuta baitago. Azken honek, 1.000 metro baino gehiagoko altuerarekin, sekulako ikuspegiak eskaintzen dizkigu eta ezinbesteko jomuga da mendizaleentzat.

Pagasarriren gailurrean elikagaiak kontserbatzeko **XVII. mendeko elur-zuloak** aurkituko ditugu. Izotza oso preziatua zen garai hartan eta lekukoek errogatibak egiten zituzten elurra egin zezan. XV. mendeko **San Antolin basiliza** erregute horien lekuko izan zen.

Gordexola

Gordexola **xarma handiko herria** da, dorretkez, baserriz eta luxuzko indianoen etxez josita dagoena. Kadaguaren ibaiadarra den Herrerias ibaiaren urek bustitzen dute harana.

Indianoak Ameriketan aberastu ziren eta urteen poderioz Enkarterri bueltatu ziren. Itzulitakoan, **etxe apain eta dotore** itzelak eraiki zituzten, bata bestea baino handiki eta deigarriagoa, lorategi zabalekin eta garai hartarako oso berritzailea zen arkitektura batekin.

Herrerias ibaiaren arroan **Oxirandoko dorretxea** dago, estilo gotiko berantiarrekoa. Berdingabea da defentsa-dorrea eta jauregi bat eraikin bakar batean batzen dituelako. Gotorlekua bikainki integratuta dago bere ingurunean, naturarekin bat eginez. Izan ere, historiaren aztarnak nonahi agertzen zaizkigu mendiz eta basoz estalitako haran honetan.

Museoak

La Encartada Fabrika Museoa (Balmaseda)
Tel. 946 800 778

Balmasedako Historiaren Museoa
Tel. 657 795 806

Balmasedako Pasio Bizidunaren Museoa
Tel. 946 801 438

San Roque Komentua (Balmaseda)
Tel. 946 102 268
www.hotelsanroque.es

Aretxaga (Zalla)
Tel. 946 390 679
Asteburuetan irekitzen du. Gainontzeko egunetan, erreserbarekin

Güeñes Jatetxea
Tel. 699 408 278

Albokak (Arbuio - Alonsotegi)
Tel. 944 982 370
www.albokakjatetxea.com

Komentu Maitea (Gordexola)
Tel. 946 798 082
www.komentumaitea.com

Arcos de Quejana (Kexaa)
Tel. 945 399 320
www.arcosdequejana.com

Turismo gidariak

Alboan Enkarterri: bisita eta ibilbide gidatuak
Tel. 605 757 420
www.alboanenkarterri.com

Leykatur: bisita gidatuak
Tel. 616 498 621
www.leykatur.com

Turismo aktiboa

Bizkairoute
Bizikleta-ibilbide gidatuak
Tel. 627 658 391
www.bizkairoute.com

Bizkaia Park Abentura (Güeñes)
Tel. 946 859 791
www.bizkaiaparkabentura.com

Txakolin upeltegiak
Bisita gidatuak

Virgen de Lorea (Zalla)
Tel. 629 455 620
www.bodegasvirgendelorea.com

Markoleta (La Quadra - Güeñes)
Tel. 609 018 820

Ulibarri Artzaiak (Gordexola)
Tel. 665 725 735

Jatetxeak

Pintxo i Blanco (Balmaseda)
Tel. 626 166 665
www.pintxoiblanco.com

Bidegorria

Balmaseda - La Herrera (Zalla) tartea: 3 km
La Herrera (Zalla) - **Zalla** (Eroski) tartea: 3 km
Zalla (Eroski) - **Aranguren** (Zalla) tartea: 1,6 km
Güeñes - Sodupe tartea: 5 km
Sodupe - Arbuio (Alonsotegi) tartea: 6,6 km
Alonsotegi - Alonsotegi tartea: 1,5 km

Bizkaibus

A0651 Bilbao-Balmaseda
A3342 Bilbao-Sodupe-Artziniega
A3343 Bilbao-Sodupe-Gordexola

Feve

Bilbao - Balmaseda